

اعلام رسمی حذف سلسله پادشاهان از کتب درسی تاریخ

کتاب‌های درسی به تاریخ قبل از اسلام و بعد از اسلام تقسیم می‌شود

■ **شرق:** مسوولان وزارت آموزش‌وپرورش بالاخره به طور رسمی اعلام کردند که سلسله پادشاهان از کتب درسی تاریخ در مدارس حذف می‌شوند.حجت‌الاسلام بهرام‌محمیدیان، رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی آموزش‌وپرورش، در همایش تبیین نظام تحولی در آموزش‌وپرورش اعلام کرد: در تغییر محتوایی کتاب تاریخ، سلسله پادشاهان حذف می‌شود اما شاهان حذف نمی‌شود. خبر حذف سلسله پادشاهان، که از سال‌های قبل به شکل فصل‌های مجزا در کتاب‌های تاریخ در مدارس آموزش داده می‌شد، به شکلی از سوی معاون وزیر آموزش‌وپرورش اعلام رسمی می‌شود، که تا پیش از مسوولان آموزش‌وپرورش حذف و تغییرات در کتب درسی را به کلی تکذیب و عنوان کرده بودند خبر حذف پادشاهان از کتب درسی از سوی رسانه‌های خارجی و بیگانه مطرح شده است. چرخش یکباره مسوولان وزارت آموزش‌وپرورش از رویکرد خود در رابطه با کتاب‌های درسی در حالی است که کتاب‌های درس تاریخ از این پس قرار است با سه فصل مجزای تاریخ پیش از اسلام، دوره اسلامی و دوره معاصر در مدارس آموزش داده شود. در این رابطه محی‌الدین بهرام‌محمیدیان معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی آموزش‌وپرورش در گفت‌وگو با فارس با تاکید بر اینکه هدف ما تالیف کتاب تاریخ واقعیت‌گراست، می‌گوید: کتاب تاریخ قرار است در قالب مطالعات اجتماعی شامل تاریخ، جغرافیا و تعلیمات اجتماعی ارایه شود تا با دوری از روش آموزشی حفظ‌محور بتوانیم دانش آموزان را با ابزارهای جدید از فضاهای تاریخی و تاریخ تحلیل آشنا کنیم، که در کنار آن از تاریخ توصیفی نیز غفلت نمی‌کنیم. او ادامه می‌دهد: در کتاب جدید تاریخ، عصر تاریخ قبل از اسلام، دوره اسلامی، دوره معاصر به ویژه نهادهای حاکمیتی و شخصیت‌های حقوقی را مورد توجه قرار دادیم و از قصاوتهای جانبدارانه در مورد شخصیت حقیقی افراد پرهیز کردیم. محمیدیان با اشاره به اینکه سعی شده است در این کتب با پرهیز از مدیحه‌سرایی به محاکمه شاهان و عوامل تاریخی واقعیت‌ها را منعکس و از بیان شخصیت محقوقی افراد در قید حیات پرهیز کنیم، می‌افزاید: برخی شایعات از قول بنده واقعیت ندارد چرا که ما در کتاب تاریخ به دنبال حذف پادشاهان نیستیم بلکه سعی می‌شود سلسله شاهان حذف شود!او همچنین به بحث‌های مطرح شده مختلف در مورد قضاوتهای تاریخی در مورد برخی شاههای محترم و نامحترم اشاره می‌کند و می‌گوید: چه لزومی دارد که فتتحلی‌شاه که بزرگ‌ترین خیانت را در عهدنامه ترکمن‌چای انجام داده در کتاب تاریخ تشویق شود اما از یک پادشاه دیگر به شکل توهمیده یاد شود. همچنین هرچند برخی سلطنت‌ها را در پنهان کردن تاریخ پرفرازنوشتب دفاع مقدس و بیان برخی از شخصیت‌های تاریخ معاصر ایران و انقلاب اسلامی مشاهده می‌شود، اما هدف ما تالیف کتاب تاریخ واقعیت‌گراست. همه اینها در شرایطی است که پیش از این نیز بهرام محمیدیان عنوان کرده بود که «آموزش‌وپرورش تغییر در محتوای کتب را در دستور کار قرار دارد اما برنامه‌ای برای حذف زوگندینامه پادشاهان از کتب تاریخی ندارد، پادشاهان جزو تاریخ ایران هستند اما همه آنها محترم‌نیستند. ما زمانی جانیت‌های پادشاهان را حذف می‌کنیم که بخواهیم کارهای آنها را لا‌پوشی کنیم اما زمانی که می‌خواهیم از عفت ماندگی‌های زمان قاجار و پهلوی بنویسیم باید نام آنها و همه جانیت‌های‌شان را نوشت، باید در تاریخ پادشاهان جاینکار را محاکمه کرد.»

احداث مدرسه در کنار میدان مین

■ **مهر:** ایجاد مجتمع آموزشی روستای «شیخ صله» در پنج کیلومتری مرز عراق و دیوار به دیوار یک میدان مین تاکنون منجر به مصومیت تعدادی از ساکنان این روستا شده است. این در حالی است که فرمانده گردان تخریب سپاه نی‌آکر کم‌ترامشاه می‌گوید صدور اجازه ساخت مدرسه در این نقطه پرخطر از سوی مسوولان آموزش‌وپرورش سوال‌برانگیز است. چه کسی گفته که جنگ تمام شده و دیگر اثری از بمب، گلوله، آتش و دشمن نیست؟ چه کسی معتقد است که نسل‌های دوم و سوم فقط اسم جنگ را شنیده‌اند و آن را فقط در کتاب‌ها خوانده‌اند و اصلا نمی‌دانند جنگ چیست؟ اینجا هنوز هم بوی باروت می‌آید و گپ‌گلهای صدای انفجار شنیده می‌شود. اینجا کودک‌گلی هستند که جنباز می‌شوند و زنانی که نقص عضو و مرדانی که به شهادت می‌رسند، اینجا هنوز جنگ ادامه دارد. اینجا روستای «شیخ صله» پنج کیلومتری مرز عراق است، سال‌هاست که اینجا هیچ‌کس روی زمین محکم و با خیال آسوده قدم نمی‌گذارد، چراکه ممکن است با هر قدم آتشی از دل زمین برود و آن‌ها را ببلعد. آن وقت یا جانت را از دست می‌دهی یا نقض عضو می‌شوی. براساس اعلام وزارت دفاع، هم‌اکنون زمین‌های اوده به مین در استان‌های ایلام، خوزستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و کردستان یکمیلیون و ۶۲۰هزار و ۹۱۸ هکتار است که در سال ۶۷، سه میلیون و ۸۳۱هزار و ۴۸۰ هکتار بود و تنها در سال ۱۳۸۹، ۴۳ نفر بر اثر انفجار آن قربانی شده‌اند. این مجتمع آموزشی در سال ۱۳۸۸ با وجود اطلاع مدیران آموزش‌وپرورش از انفجار مین در هنگام ساخت مجتمع و جرات فردی به اسم «حمید نظری» افتتاح شد و در طول دو سال گذشته دانش‌آموزان به این منطقه پرخطر به مدرسه رفت‌وآمد داشته‌اند تا اینکه مسوولان استانی از طریق مردم و نه آموزش‌وپرورش این موضوع را به اطلاع مرکز مین‌زدایی استان می‌رسانند. نکته‌ای که به‌عنوان ابهام باقی می‌ماند و کاطمی نیز از آن بی‌اطلاع بود این است که چگونه اداره کل نوسازی استان اجازه ساخت مدرسه در این نقطه پرخطر را داده و چرا با مسوولان مین‌زدایی منطقه درباره ساخت مدرسه مشورت نشده است.

لیدا ایاز: «برخوردهای سلبی فیلترینگ و مسدودسازی سایت‌های اجتماعی در ایران ناموفق بوده و نیاز به رویکرد دیگری است.»وز گذشته همایش ملی افکار عمومی و امنیت اجتماعی در دانشگاه شهید بهشتی تهران برگزار شد، همایشی که در آن تلاش شد تا عوامل موثر بر افکار عمومی و امنیت اجتماعی بررسی و راهکارهای جدید ارایه شود؛ از جمله دلایل شکست برنامه‌های فیلترینگ که در گزارش‌های آماری یکی از کارشناسان همایش مطرح شد. در همین همایش که با حضور معاون اجتماعی نیروی انتظامی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در نوبت صبح برگزار شد، یک کارشناس مسایل فضای مجازی و فعال شبکه‌های اجتماعی دعوت داشت که با آمار جدیدی درباره وضعیت کاربران ایرانی در استفاده از فضای مجازی به ویژه سایت‌های اجتماعی و سیاست فیلترینگ در کشور شرکت کرده بود؛ آماری که مسوولان را کمی در جایشان تکان داد. به گفته حمیدرضا ضایی‌پور رویکردی که مسوولان در کشور درباره شبکه‌های اجتماعی داشته‌اند، نشان داده که هرگونه اقدامات سلبی، فیلترینگ و مسدودسازی نمی‌توانند جلو استقبال کاربران را به پیوستن به شبکه‌های اجتماعی بگیرد: «این موضوع نشان می‌دهد که ما نیاز به رویکردهای دیگری داریم. در شرایطی که سایت یوتیوپ در ایران فیلتر است، آمارها حاکی است یک و نیم‌میلیون فیلم از سنوی کاربران در ایران در این سایت بارگذاری شده است. این کارشناس درباره چرایی این موضوع که اقدامات سلبی پلیس تاکنون نتوانسته در ریشه‌کنی این موضوع موثر شود بر این اعتقاد است که در شرایط امروز و با پیشرفت تکنولوژی اقدامات سلبی نظیر فیلترینگ و مسدودسازی جواب نمی‌دهد، «تکنولوژی‌های پیشرفته در فضای توانایی این را دارد که ضد خود را در درون خود بسازد و در کشور آمریکا توانایی لازم برای ساخت تولیدات ضدفیلترینگ به وفور وجود دارد. فقط سایت فیس‌بوک در ایران از سال ۸۸ که رتبه ۵۶ استقبال کاربران را داشت به رتبه اول پرترفاقدترین سایت اجتماعی رسیده است.» این حاوالی است که این سایت سابقا هاست در ایران فیلتر است.او در عین حال از رتبه بالای ایران در زمینه

وبلاگ‌نویسی خبر می‌دهد: «ایران در سال‌های ۸۲ و ۸۴ در زمینه استفاده از وبلاگ‌رشد داشته و در حال حاضر کشور ما رتبه دهم وبلاگ‌نویسی در دنیا را دارد. این در شرایطی است که امروزه کاربران استفاده از یوتیوپ ۲۰درصد ترافیک اینترنت جهان را به خود اختصاص می‌دهند و پس از آن سایت‌های اجتماعی، وبلاگ‌ها، میکروبلگ‌ها، گروه‌های ایمیلی و خبرخوان‌ها بخش دیگر فضای مجازی را به خود اختصاص داده‌اند و با استقبال بی‌شمار کاربران مواجهند.»به گفته او اگر پیش از این «تکنولوژی‌های اینترنت در فضای مجازی توابایی این مخفی بودن در شبکه‌های اجتماعی بود اما امروزه این رویه به سمت واقعی‌تر شدن هویت‌ها پیش می‌رود و افراد در فضای مجازی با معرفی خود فعال هستند و با دوستان خود تعامل دارند و کسی را به صورت ناشناس به گروه خود راه نمی‌دهند: «بر اساس همین شاخص‌هاست که امروز جوانان در ایران در سایت‌های اجتماعی جمع می‌شوند

وزیر ارشاد در پاسخ به «شرق»:

تاثیر گذاری شبکه‌های ماهوار‌های قابل کتمان نیست

تجربه آشنایی با اینترنت در مدارس

و ما شاهد قرارهایی از جمله پارک پردیسان و خربازی و آب‌پاشی هستیم که به‌سختی می‌توان در میان آنها، رسوخ کرد.»تحقیق این کارشناس حکایت از این آمار دارد که امروز در ایران ۳۵ میلیون نفر به اینترنت دسترسی دارند

و ۶۵میلیون نفر دسترسی به تلفن همراه: «در تحقیقی که در سال ۸۸ انجام شد ۸۷درصد از کاربران اینترنت در ایران عضو شبکه‌های اجتماعی‌اند که این آمار در جهان بالای۸۵درصد جمعیت کاربران یک کشور است. در زمستان سال ۸۸ تحقیق و بررسی‌ای درباره فرصت‌ها و چالش‌ها در فضای مجازی صورت گرفت و در بخشی از این تحقیق مشخص شد که اگر شبکه‌های اجتماعی بومی و ملی شوند کاربران تمایل بیشتری به استفاده از سایت‌های بومی دارند.»ضایی‌پور در انتهای سخنرانی‌اش اعلام کرد که همیشه نباید نگاه بدبینانه به شبکه‌های اجتماعی داشته؛ این شبکه‌ها را کارکردهای علمی، آموزشی و سالم فرهنگی هم دارند.

در ایران ۳۵ میلیون نفر به اینترنت دسترسی و ۶۵میلیون نفر به تلفن همراه دسترسی دارند. در تحقیقی که در سال ۸۸ انجام شد ۸۷درصد از کاربران اینترنت در ایران عضو شبکه‌های اجتماعی‌اند که این آمار در جهان ۸۵درصد جمعیت کاربران یک کشور است. در زمستان سال ۸۸ تحقیق و بررسی‌ای درباره فرصت‌ها و چالش‌ها در فضای مجازی صورت گرفت و در بخشی از این تحقیق مشخص شد که اگر شبکه‌های اجتماعی بومی و ملی شوند کاربران تمایل بیشتری به استفاده از سایت‌های بومی دارند.»ضایی‌پور در انتهای سخنرانی‌اش اعلام کرد که همیشه نباید نگاه بدبینانه به شبکه‌های اجتماعی داشته؛ این شبکه‌ها را کارکردهای علمی، آموزشی و سالم فرهنگی هم دارند.

احمدی‌نژاد اجرای قانون ۳-۳-۶ را در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ ابلاغ کرد

استقرار سالانه دو مقطع تحصیلی جدید در مدارس

آمده است که «در اجرای مفاد سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش و بیابیه ماموریت آن مبنی بر استقرار ۱۲ پایه تحصیلی (چهار دوره سه‌ساله) در ساختار نظام آموزش‌وپرورش، شورای‌عالی آموزش‌وپرورش موارد زیر را مصوب می‌نماید: ساختار نظام آموزشی که دارای ۱۲ پایه تحصیلی است، به دو دوره شش‌ساله ابتدایی و متوسطه تقسیم می‌شود،استقرار ساختار جدیدنظام آموزشی از سال تحصیلی ۹۱-۹۰ آغاز و هر سال دو پایه تحصیلی جدید براساس الگوی مشخص‌شده تغییر می‌کند.»همچنین تاکید شده است که برنامه درسی پایه اول ابتدایی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ به منزله گام اول در استقرار جدید

آموزشی تلقی می‌شود و به منظور اجرای مطلوب ساختار جدید، وزارت آموزش‌وپرورش موظف است که با تامین و بسیج منابع و امکانات و استفاده از نیروهای توانمند واحد شرایط زمینه‌دستیابی دانش‌آموزان را به تمامی ساخت‌های تعلیم و تربیت فراهم آورد و تمامی برنامه‌های خود را برای تحقق مفاد سند تحول بنیادین به‌ویژه در زیر نظام‌های اصلی شامل برنامه درسی، تربیت معلم و تامین منابع انسانی، راهبری و مدیریت، تامین و تخصیص منابع مالی، تامین فضا، تجهیزات و فناوری- پژوهش و ارزشیابی را حاکمتر طرف یک سال تهیه و به تصویب شورای‌عالی آموزش‌وپرورش برساند. ایجاد تغییرات در نظام آموزشی

جدول تغییرات ساختار آموزشی مدارس و طول دوره‌های آموزشی اجباری در کشورهای توسعه‌یافته از جهت HDI (شاخص توسعه انسانی)

رتبه	نام‌کشور	سن ورود به پیش‌دبستان	سن ورود به دوره ابتدایی	سن ورود به دوره راهنمایی	سن ورود به دوره متوسطه	پیش‌دبستان	طول دوره ابتدایی	طول دوره راهنمایی	طول دوره متوسطه	طول آموزش اجباری
۱	نروژ	۳	۶	۱۳	۱۶	۳	۷	۳	۳	۱۱
۲	استرالیا	۳	۵	۱۳	۱۶	۱	۷	۴	۲	۱۱
۳	ایسلند	۳	۶	۱۳	۱۶	۳	۷	۳	۴	۱۱
۴	کانادا	۴	۶	۱۲	۱۵	۲	۶	۲	۴	۱۱
۵	ایرلند	۳	۴	۱۲	۱۵	۱	۸	۳	۲	۱۰
۶	هلند	۴	۶	۱۲	۱۴	۲	۶	۲	۴	۱۰
۷	سوئد	۳	۷	۱۳	۱۶	۳	۷	۳	۳	۱۰
۸	فرانسه	۳	۶	۱۱	۱۵	۳	۵	۴	۳	۱۱
۹	سوئیس	۵	۷	۱۳	۱۶	۲	۶	۳	۴	۹
۱۰	ژاپن	۳	۶	۱۲	۱۵	۳	۶	۳	۳	۱۰
۱۱	لوکزامبورگ	۳	۶	۱۲	۱۵	۳	۶	۳	۴	۱۰
۱۲	فنلاند	۳	۷	۱۳	۱۵	۴	۶	۳	۳	۱۰
۱۳	آمریکا	۳	۶	۱۲	۱۵	۳	۶	۳	۳	۱۲
۱۴	اتریش	۳	۶	۱۰	۱۴	۳	۴	۴	۴	۹
۱۵	اسپانیا	۳	۶	۱۲	۱۴	۳	۶	۴	۲	۱۱
۱۶	دانمارک	۳	۷	۱۳	۱۶	۴	۶	۳	۳	۱۰
۱۷	بلژیک	۳	۶	۱۲	۱۴	۳	۶	۲	۴	۱۳
۱۸	ایتالیا	۶	۱۱	۱۴	۱۵	۳	۵	۵	۵	۹
۱۹	لیختن‌اشتاین	۴	۱۱	۱۵	۱۵	۲	۵	۴	۳	۹
۲۰	ژلندنو	۳	۵	۱۱	۱۵	۲	۵	۴	۳	۱۲
۲۱	انگلستان	۵	۱۱	۱۴	۱۴	۲	۶	۳	۴	۱۲
۲۲	آلمان	۳	۶	۱۰	۱۶	۳	۴	۶	۳	۱۳
۲۳	سنگاپور	۳	۶	۱۲	۱۴	۳	۶	۲	۲	۶
۲۴	هنگ‌کنگ	۳	۶	۱۲	۱۵	۳	۶	۳	۴	۹
۲۵	یونان	۴	۶	۱۲	۱۵	۲	۶	۳	۳	-

داده‌ها	طول آموزش اجباری	کشورهایی که دارای ساختار ۵-۴-۳ هستند
سال	۲۰۰۷	طول دوره متوسطه
جمهوری اسلامی ایران	۸	۵
پالائو	۹	۵
بنگلادش	۵	۵
هندوستان	۹	۴
نیپال	۰	۵
پاکستان	۵	۴
اریتره	۸	۵

بر خورد با ماهواره فرهنگی باشد
«گر صدا و سیما برنامه‌های بهتری ارایه کند قطعا دغدغه ما کمتر خواهد شد.»وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه همایش روز گذشته در پاسخ به سوال «شرق» درباره رویکرد نیروی انتظامی در اجرای طرح‌های امنیت اجتماعی و جمع‌آوری ماهواره اعلام کرد: «همه مسوولان هم تاکید بر این موضوع دارند که رویکردهای فرهنگی و ایجابی تاثیرگذاری بیشتری دارند و آن هم باید در کنار برنامه‌های فرهنگی باشد ولی اولویت با برنامه‌ها و رویکردهای ایجابی است.»به گفته حسینی تاثیرگذاری ماهواره به ویژه شبکه‌های ماهواره‌ای دیگر کشورها بر مردم قابل کتمان نیست است اما در این زمینه تجربه داریم که اگر یک فیلم یا سریال مناسب از تلویزیون پخش شود مردم استقبال می‌کنند: «مردم باید این قدرت انتخاب را داشته باشند که از محصولات فرهنگی مختلفی که در جامعه فرهنگی وجود دارد، انتخاب خود را داشته باشند. بنابراین باید در مرحله اول به مسایل ایجابی پرداخت و باید در این عرصه فعال‌تر ظاهر شویم تا به نیازهای جامعه پاسخ بدهیم. اما جمع‌آوری ماهواره از تأثیر سلبی است که بر عهده مأموران نیروی انتظامی و دستگاه‌های ذی‌ربط است که در همین راستا مقابله با ماهواره را در دستور کار قرار داده‌اند.»سید محمد حسینی در این مراسم اعلام کرد که در حال حاضر تاکنون تعریف روشنی از مقوله اجتماعی ارایه نشده و برای امنیت افکار عمومی نیاز است به این مقوله بیشتر پرداخته‌شود. به گفته او مقوله امنیت اجتماعی در ارتباط مستقیم با رسانه‌های خارجی و جنگ نرم قرار دارد که در این راستا باید نقاط ضعف و قوت دشمن را شناخت و عملکردشان را خنثی کرد: «با ورود رسانه‌های جدید پدیده‌های تازه‌ای مثل هجرتاجری‌های اجتماعی، فساد اخلاقی و شیطان پرستی رواج پیدا کرده و امروز علاوه بر فضای واقعی فضای مجازی نیز از سوی تخریب‌کنندگان مورد مخاطره قرار گرفته‌است. در زمینه سایبری ورود به حریم شخصی، سوءاستفاده‌های اخلاقی و کلاهبرداری بیشتر شده است. در این زمینه نیاز به پلیسی کارآمد است تا بتواند این نقاط ضعف را شناسایی و اسپیناها را به خوبی تحلیل کند.»

کشور به شکلی مورد تایید بسیاری از کارشناسان این حوزه قرار گرفته است که در حال حاضر در دنیا تنها شش کشور ایران، پالائو، بنگلادش، هندوستان، نیپال، پاکستان و اریتره دارای نظام آموزشی پنج سال ابتدایی، سه سال راهنمایی و چهار سال متوسطه هستند. اما نکته مهم در این رابطه این است که عمده دلیل مخالفت با نظام ۳-۳-۶ از سنوی برخی نمایندگان مجلس و کارشناسان رویکرد عجولانه و بدون پشتوانه‌های کارشناسی آموزش‌وپرورش در اجرای این طرح است. چرا که در مقطع کنونی که هنوز این تغییرات اجرایی نشده است، اصرار مسوولان وزارت آموزش‌وپرورش برای اجرای زودهنگام طرح تغییر نظام آموزشی کشور، هزینه‌های زیادی را به مدارس کشور تحمیل کرده است، به طوری‌که به تازگی بسیاری از معلمان مقطع راهنمایی به دلیل تغییرات عجولانه در آموزش‌وپرورش برای ورود به مقطع دبستان تبدیل وضعیت شده‌اند و براساس دستور جدید این وزارت‌خانه معلمان رسمی و قراردادی مقطع راهنمایی مجبور هستند که با شرکت در دوره‌های ضمن خدمت فشرده که از سوی آموزش‌وپرورش استان تهران برگزار می‌شود، خود را برای حضور در مقطع ابتدایی آماده کنند.

مقطعی که به گواه بسیاری از متخصصان تعلیم و تربیت از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و نیازمند معلمان متخصص و آموزش دیدهای که بتوانند علاوه بر داشتن تخصص تدریس، با چگونگی ارتباط و برخورد با کودکان و نوآموزان آشنا باشند. همچنین مدارس ابتدایی کشور که همگی براساس نظام آموزش‌وپرورش پنج کلاسه هستند و از این پس باید ضمن اضافه کردن یک مقطع تحصیلی دیگر به مدارس خود فضای آموزشی دیگری را در مدارس مهیا کنند. افزایش طول مدت دوره ابتدایی به شش سال در حالی‌که افزایش فضای آموزشی مدارس نیاز دارد که تاکنون هیچ برنامه‌ای برای ساماندهی این فضای آموزشی از مسوولان صورت نگرفته است و فضای کلاس‌های پنج ساله روستایی و شهری را دچار مشکلات عدیده‌ای می‌کند. مساله‌ای که باعث افزایش و شلوعی کلاس‌های درسی در دوره ابتدایی و کاهش تعداد دانش‌آموزان در دوره راهنمایی می‌شود و در مجموع ایجاد بی‌نظمی زیادی در مقاطع تحصیلی می‌شود.

مجرم و فشار اجتماعی

شاپور اسماعیلیان*

■ پلیس پایتخت از دستگیری ۸۲ نفر ارادل و لوپاش خبر داده است. این در حالی است که در اجرای طرح برخورد قبلی با این نوع افراد، فرمانده پلیس تهران در سال ۸۶ گفته بود که تنها هفت نفر از این افراد در پایتخت باقی مانده است! افزون بر این، سردار ساجدی‌نیا در آبان‌ماه سال گذشته، اعلام کرده بود که ۴۰۰نفر از ارادل و لوپاش و سارقان به عنف در پایتخت شناسایی شده‌اند که دستگیر خواهند شد. وی عریده‌کشی، بدمستی، استفاده از سلاح گرم و سرد را به عنوان برخی از پارامترها برای صدق عنوان ارادل و لوپاش به این نوع افراد معرفی کرده و حتی گفته بود که ما پیشنهاد داده‌ایم که با برخی از این افراد به عنوان (مجراب) برخورد شود. (به نقل از روزنامه شرق ۸۹/۸/۱۲). نحوه برخورد با ارادل و لوپاش با وجود اینکه چنین عنوانی در قوانین جزایی موضوعه دارای وصف جزایی نبوده و تنها رفتارهای مجرمانه آنان قابل تعقیب و مجازات می‌باشد، اغلب مورد واکنش قرار گرفته و بازتاب‌هایی را به دنبال داشته است. اگرچه مردم عادی – با تبلیغ رسانه ملی- این برخورد‌های سنگین‌تره و گاهی غیرمنطبق با قانون را (همانند افتابه به گردن انداختن و سوار بر الاغ در شهر گرداندن و...) مورد تایید قرار داده‌اند اما با این حال برخی برخورد‌ها با این‌گونه افراد مورد انتقاد گروهی از حقوقدانان قرار گرفته‌است که در واقع علت اصلی این نقدها، غمروثیر بودن و کارآیی نداشتن مجازات به شیوه‌های نامناسب بوده است. نگارنده سابقا در این زمینه یادداشت‌هایی را در برخی نشریات به چاپ رسانده است که نیاز به تکرار مطالب نیست اما در این نوشتار ضروری می‌داند دو نکته را یادآور شود:یکم- از نظر حقوق جزایی، تعبیر و تفسیر پلیسی، تعیین‌کننده صدق عنوان ارادل و لوپاش نمی‌باشد. هریک از عناوین مجرمانه با لحاظ مقررات جزایی از طرف قضاات قابل تشخیص و اعمال ارتکابی مجرمانه قابل انطباق با ماده قانون است. حتی تطبیق اعمال انتسلی با عنوان مجرمانه در صلاحیت مقامات پلیسی نبوده و نیست و با عناوین کلی چون ارادل و لوپاش که از نظر لغوی به افراد پست و فرومایه اطلاق می‌شود نمی‌توان بدون ارتکاب جرمی – آن‌هم از جرایم مشهود- اقدام به دستگیری گسترده- افراد کرد. به‌طور کلی آیین دادرسی کیفری، شیوه کشف جرایم، احضار و جلب و نحوه رسیدگی به اتهام اشخاص را معین می‌کند. بدیهی‌است نظر نگارنده که بر لزوم حرمت قانون و حاکمیت آن بر اعمال افراد تاکید دارد، هرگز به معنای حمایت از برخی افراد خطرناک نیست که گاهی به امنیت و آسایش جامعه لطمه می‌زنند، اگرچه واقعیت کنونی این است که با عدم مهار اسپین‌های اجتماعی و نبود تامین مادی و معنوی اجتماعی و بالاخره در اولویت قرار ندادن کنترل اجتماعی در ابعاد مختلف، توسل به مجازات‌های شدید و اقدامات پلیسی موجب تقلیل جرایم نمی‌شود، زیرا همین روند افزایش رفتارهای مجرمانه خشن و فراوانی پرونده‌های جزایی در مراجع قضایی خود موید این نظر است.دوم- از بعد جرم‌شناختی، تسلط اجتماعی با نوعی فشار همراه است که هم‌عاری اعمال سلطه خود بر مردم به کار می‌برد. این‌واژه امروزه «فشار اجتماعی» نام گرفته است. فشار اجتماعی، اعضای جامعه را و ا می‌دارد که با راه و رسم جامعه هم‌وا شوند. به این معنی که تن به پاری از کارها بدهند و برخی کارها را ممنوع بشمارند. از دیدگاه برخی از جامعه‌شناسان «فشارهای اجتماعی» به سه صورت ظاهر می‌شود:۱- فشار بدنی: کتک، شکنجه و... ۲- فشار روانی: تقبیح، تحقیر و... ۳- فشار اقتصادی: محرومیت‌های مالی، مقایه وساین سه نوع فشار در بسیاری موارد با یکدیگر همراهند. مثلا زندانی شدن ملازمه با محدودیت بدنی (محدودیت غذایی و حرکتی)، فشار روانی و محرومیت‌های اقتصادی دارد. اگرچه هدف از فشار اجتماعی این است که شخص متوجه خطای خود شده و به جبران مافات بپردازد اما گاهی فشار اجتماعی چنان بر فرد هنجارشکن گران می‌آید که نسبت به جامعه احساس حداوت می‌کند و یکسره از هم‌وا شدن با آن سر می‌پیچد.»(به نقل از زمینه جامعه‌شناسی، تالیف آگ برن و نیم‌فد) – اقتباس آریان‌پور صفحه ۱۲۹ به (بعد) به‌منظر می‌رسد این‌ نظریه در مورد اغلب مجرمانی که مرتکب تکرار جرم می‌شوند، مصداق دارد.

*وکیل دادگستری

حذف شروط آموزش‌وپرورش در استخدام معلم حق‌التدریسی

■ ایستنا: هیات عمومی دیوان عدالت اداری دو بند از بخشنامه مدیرکل امور اداری و تشکیلات وزارت آموزش‌وپرورش را که بر اساس آن دو شرط به شرایط مصح در قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران اضافه شده است ابطال کرد. متن رای شماره ۳۸۳ هیات عمومی دیوان عدالت اداری در این زمینه به شرح زیر است: «طبق ماده «۶» قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران مصوب ۱۳۸۷/۱/۱۵ مقرر شده، «۹۰ نفر از مربیان پیش‌دستانی که بیش از ۱۰ سال سابقه همکاری با آموزش‌وپرورش دارند، در صورت شاغل بودن تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ و دل‌ا بودن مدرک کارشناسی و بالاتر به صورت رسمی و دارندگان مدرک کاردانی و دیپلم به صورت پیمانی به استخدام درمی‌آیند.»